

ZOOGDIERVERENIGING VZZ

Oude Kraan 8, 6811 LJ Arnhem, tel. 026-3705318, fax 026-3704038, E-mail: zoogdier@vzz.nl

VZZ Notitie

Van : Peter Twisk, regionaal medewerker
Aan : Chris Bekkers, dienst Stedelijke Ontwikkeling en beheer, Afd. Ruimtelijke Ordening en Verkeer, Gemeente Helmond.
Datum : 7 augustus 2006
Betreft : **Belang linden langs Zuid-Willemsvaart (westelijke tak) in Helmond voor vleermuizen**
rapportnummer : **VZZ 2006.28**

Aanleiding

Door nieuwbouw aan de zuidzijde van Helmond, plan Suytkade, is het nodig de infrastructuur ter plaatse te reconstrueren. Hiervoor moet een rij linden gekapt worden. Deze bomen zijn in 1980 geplant, en staan tussen de Kanaaldijk (de weg langs de Zuid-Willemsvaart) en een ventweg langs een industrieterrein. Zie bijgaande foto. Het voornemen is de bomen op zo kort mogelijke termijn te kappen, en in het voorjaar van 2007 een nieuwe bomenrij aan te planten.

De bomen zouden van belang kunnen zijn als vliegroute, als foerageergebied of als verblijfplaats voor vleermuizen. Het kappen van de bomen zou derhalve in strijd kunnen zijn met de Flora- en Faunawet. Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag heeft de gemeente Helmond de Zoogdiervereniging VZZ gevraagd de situatie ter plaatse te beoordelen, en onderzoek te doen naar aanwezige vleermuizen.

Aanpak

De betreffende locatie is bezocht op 5 augustus 2006. Eerst is een verkennende ronde gemaakt om na te gaan welke rol de rij linden zou kunnen spelen. Hierbij is onder andere gelet op aansluiting met andere beplanting, mogelijke vliegroutes van vleermuizen in de omgeving, en de aanwezigheid van kunstlicht.

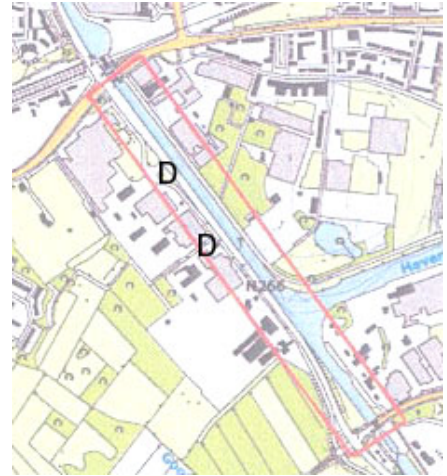
Met behulp van een bat-detector is daarna op strategische punten gepost, zoekend naar vliegroutes. Het gebruikte model detector was een D-140, waarmee zowel direct vleermuizen gehoord kunnen worden, als de geluiden vastgelegd en vertraagd weergegeven kunnen worden. Hiermee zijn vrijwel alle te verwachten vleermuissoorten met een redelijk grote zekerheid op naam te brengen. Na de schemering is een derde ronde gemaakt om foeragerende vleermuizen te zoeken. Gezien de geringe leeftijd van de bomen was de aanwezigheid van verblijfplaatsen niet te verwachten.

De gevolgde werkwijze is niet voldoende om een volledig beeld te krijgen van het belang van de bomen voor vleermuizen. Daarvoor zouden meerdere inventarisatieronden, verspreid door het jaar, moeten worden uitgevoerd. Op basis van een ruime ervaring met de inventarisatie van vleermuizen en hun landschapsgebruik in Noord-Brabant, gecombineerd met de beoordeling van de situatie ter plaatse en met de verzamelde gegevens, zijn echter wel conclusies te trekken over het belang van de bomen voor vleermuizen.

Resultaten

Door de plaats waar de bomenrij zich bevindt, temidden van twee wegen en aan de rand van een industrieterrein, is de kans klein dat hier een belangrijke verbindingroute voor vleermuizen aanwezig is. Ook het aanwezige kunstlicht heeft een sterk negatief effect op deze functie. De bomenrij sluit niet aan op andere beplanting, wat de kans nog verder verkleint dat er een verbindingroute van vleermuizen aanwezig zal zijn. Er is één plaats aanwezig waar een vliegroute van vleermuizen aanwezig zou kunnen zijn. Het betreft een fietspad dat vanuit het industrieterrein uitkomt op de ventweg. Hier zouden vleermuizen de Kanaaldijk over kunnen steken om bij het kanaal te kunnen komen. Via andere routes is het kanaal echter veel beter bereikbaar voor vleermuizen.

Er werden geen passerende vleermuizen waargenomen, evenwijdig aan de bomenrij noch dwars erop. Wel werden twee foeragerende gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) waargenomen. Deze staan aangegeven met een **D** op bijgaande kaart. Eén hiervan jaagde temidden van linden die een lus vormen nabij een kruising. Een tweede jaagde nabij een woonhuis die zich op het industrieterrein bevindt, en dus niet direct langs de bomenrij.

Interpretatie van de resultaten

Functie foerageergebied

De bomenrij werd tijdens het bezoek op 7 augustus 2006 door één gewone dwergvleermuis als foerageergebied gebruikt, en een tweede jaagde in de nabijheid van de bomenrij. De kans bestaat dat ook andere soorten van de bomenrij gebruik maken als foerageergebied, onder andere de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de rosse vleermuis. Gezien de aanwezigheid van kunstlicht en verkeer is deze kans echter klein, en het is zeer onwaarschijnlijk dat de bomenrij een belangrijk onderdeel vormt van het foerageergebied van vleermuizen in het algemeen.

Functie vliegroute

Er werd geen vliegroute van vleermuizen gevonden, en het is ook niet waarschijnlijk dat deze aanwezig was, nu of in andere tijden van het jaar.

Functie verblijfplaats

Gezien de leeftijd en grootte van de bomen, en de plaats waar de bomenrij staat, is het hoogst onwaarschijnlijk dat er zich verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen bevinden. De waarnemingen geven ook geen aanleiding verblijfplaatsen te verwachten.

Conclusies

De rij met linden is van zeer geringe betekenis voor vleermuizen. Het kappen van de bomen zal geen merkbare negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen.

Volgens opgave van de gemeente Helmond zal er ter plaatse een nieuwe bomenrij worden geplant na afronding van de werkzaamheden. Het (zeer geringe) verlies aan foerageermogelijkheden van vleermuizen ter plaatse zal daarmee worden gecompenseerd. Voor het kappen van de bomen hoeft, voor wat betreft het belang voor vleermuizen, dan ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.